

Зоненко М. В.,

Величко А. О.

група АМ-42

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ладика О. В.

МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ОДНОГО З КЛЮЧОВИХ КОНЦЕПТІВ НІМЕЦЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ – GEMÜTLICHKEIT

Для кожної людини слово «затишність» має різні значення та відтінки. Не зважаючи на це, неможливо не помітити спільне визначення в рамках однієї чи декількох країн. Безліч спостерігачів відзначали типово німецьке прагнення до комфорту та затишку, незалежно від політичної кон'юнктури. Для позначення цього стану в німецькій мові існує особливий термін: *Gemütlichkeit*, неперекладний повністю іншими мовами і являє собою один з ключових культурних концептів. Таким чином, саме в німецькій культурі, концепт GEMÜTLICHKEIT є унікальним для цього народу і несе в собі універсальність його використання в межах німецької лінгвокультурології.

Прикметник **gemütlich**, відповідно й іменник **Gemütlichkeit**, охоплює широкий діапазон емоцій, емоційних станів і рис характеру людини. Кожне з цих значень можна без особливих зусиль перекласти українською мовою, проте якоїсь однієї лексеми, яка охоплювала б подібний широкий спектр емоційного світу людини, в українців немає, оскільки український іменник *затишність* передає лише невелику частину цих значень.

Художня література, ЗМІ, реклама завжди користуються цим терміном. Однак чим поширенішим і повсякденним є термін **Gemütlichkeit** і пов'язані з ним речі, тим складнішим цей концепт постає при найближчому розгляді.

Понятійна складова концепту **Gemütlichkeit** у сучасних лексикографічних джерелах представлена наступним чином:

- *das Gefühl der Behaglichkeit und Trautheit auslösende Atmosphäre* (атмосфера, що викликає почуття затишку, зручності, комфортності);
- *zwanglose Geselligkeit, Ungezwungenheit* (невимушене спілкування; невимушеність, природність, простота);
- *Ruhe, Gemächlichkeit* (спокій, спокій, розміреність, неквапливість) [3, р. 58].

Gemütlichkeit сприймається саме як «контраст до важких і неприємних речей: люди, які працюють, сприймають **Gemütlichkeit** як протилежність до своєї трудової діяльності і приписують їй відновну функцію. Умовою **Gemütlichkeit** є відсутність примусу, норм і запропонованих кимось жорстких правил. Відчувати цей стан – означає не перебувати під чийось контролем, підкорятися комусь. Опитані люди називали такі заняття, що викликають у них почуття **Gemütlichkeit**: лежати в ліжку, приймати ванну, спілкуватися з друзями, для молоді навіть грати ніч безперервно в комп'ютерні ігри. [3, р. 58]

“**Gemütlichkeit**” характеризують інколи як “*феномен північних країн*”, де панують довгі зими з лютими морозами. Тут кліматичні умови змушують людей тривалий час знаходитися в закритих приміщеннях, спонукаючи їх до створення якомога приємної атмосфери. Тому не дивно, що і для “*німецької затишності*” типовим часом вважається не лише вечір, але й пізня осінь і зима, коли зовні холодно й дискомфортно, а всередині (будинку, кімнати) можна сидіти, загорнувшись у м'який плед, з чашкою гарячого чаю або кави [2].

Важливою умовою для емоційної сфери концепту GEMÜTLICHKEIT відіграє соціальний фактор. **Gemütlichkeit** може переживатися як на самоті, так і в суспільстві близьких людей, припускаючи невимушене спілкування. Ще сьогодні іноземні відвідувачі відчують, що німецька комунікабельність та душевна теплота більшою мірою проявляється саме в тісному колі [1].

Аналіз рекламного дискурсу показує, що концепт GEMÜTLICHKEIT дуже значимий у рекламі будь-яких товарів та послуг, пов'язаних із приватним життям німецького народу [4].

Таким чином, **GEMÜTLICHKEIT** – це складний концепт, у якому відбивається внутрішнє, душевне життя людини. У нього входять як матеріальні умови, що створюють відчуття комфорту, так і соціальні фактори, що включають невимушене дружнє спілкування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Föllinger S. Genosdependenzen: Studien zur Arbeit am Mythos bei Aischylos. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2003. 373 s. URL: <https://cutt.ly/RFMQOdY>
2. Krüger-Lorenzen K. Deutsche Redensarten – und was dahinter steckt. Wiesbaden: VMA-Verlag, 1972.
3. Schmidt-Lauber B. Gemütlichkeit: eine kulturwissenschaftliche Annäherung. Frankfurt, 2003. S. 58.
4. Schroll-Machl S. Die Deutschen – Wir Deutsche. Fremdwahrnehmung und Selbstsicht im Berufsleben. Vandenhoeck & Ruprecht; 4. ed. 2010. 228 p.

Кіт В. С.

І курс, ОС «Магістр», факультет іноземної філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Андрусак І. В.

BUILDING A SAFE SPEAKING ENVIRONMENT TO FOSTER STUDENTS' ORAL PRODUCTION IN THE EFL CLASSROOM

Due to the rapid changes in the economic, political, and social spheres of modern society, the system of Ukrainian education has been reformed. Currently, we are working on the establishment and development of new Ukrainian schools, which create a favourable learning environment and are aimed at the development of learners' 21st century competencies. Ukraine continues to rapidly enter the world community and participates in various integration processes, thus, displaying the need in foreign languages. As English is spoken in almost every country around the world, the issue of successful communication is acutely raised.

Due to the widespread use of English as an international language, the EFL teaching process has become noticeably more complex in its goals, content, methods, etc. In general, the ultimate goal of teaching English as an international language involves the development and mastery of four main skills or learners' competencies: speaking, reading, listening, and writing, which encompass the language users' all-round language abilities. However, some authors put special emphasis on the development of speaking competence, which in professional literature is defined as “the ability to produce language in different communicative situations”. According to Chastain, speaking is a productive skill that involves many components, such as grammar, strategy, sociolinguistics, and discourse [2, pp. 330-358]. More specifically, Bygates argues, that oral production is the ability to produce sentences in different types of situations [1, p. 351]. Likewise, O'Malley and Valdez say that oral production is the way people share information about things they are familiar with taking into consideration the conversations' context (O'Malley & Valdez, 1996) [1, p. 351]. Olmedo Bula considers that “oral production basically accounts for the ability to communicate effectively with others.”. He also claims that speaking is one of the most fundamental and common human behaviors. We speak on a daily basis to communicate and exchange meaningful information [1, p.351].

Although a lot of linguists have contributed to the investigation of speaking as a skill and its development during the learning process, it's quite common for students in an EFL speaking class not to have the courage to speak. Many of them feel anxious in a speaking class, hence, are likely to keep silent. Speaking is not an easy task, its mastery calls for a lot of experience and practice, while usually, the only place to practice it is an EFL classroom. Therefore, neglecting oral